

Liikennevaliokunnan mietintö n:o 12 hallituksen esityksestä laiksi kuljetusten alueellisesta tukemisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunta on 14 päivänä syyskuuta 1994 lähettänyt liikennevaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 151.

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina osastopäällikkö Olavi Änkö kauppa- ja teollisuusministeriöstä, tuoteryhmän päällikkö Ilkka Seppänen Valtionrautateiltä, johtaja Esa Tommila Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliitosta, varatoimitusjohtaja Pekka Jauhiainen Pienteollisuuden Keskusliitosta, logistiikkapäällikkö Markku Maukonen Suomen Kuorma-autoliitosta, kuljetussuunnittelupäällikkö Asko Rätty Enso-Gutzeit Oy:stä, myyntipäällikkö Aarno Rantala Vapo Oy:stä, JIT-Tran Oy:n toimitusjohtaja Arto Rautio edustaen Rautaruukki Oy:tä ja tehtaanjohtaja Leo Andelin Lapin Kulta Oy:stä edustaen myös Lapin Kauppakamaria.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan jatkettavaksi kuljetusten alueellisesta tukemisesta annetun lain voimassaoloa sekä lakiin tehtäväksi eräitä muutoksia, joilla parannetaan pienten ja keskisuurten yritysten asemaa kuljetustuen saajina suhteessa suuriin yrityksiin.

Nykyisen lain voimassaoloaika päättyy vuoden 1994 lopussa. Lain voimassaoloaika ehdotetaan jatkettavaksi kahdella vuodella eli vuoden 1996 loppuun.

Esityksen mukaan suurille yrityksille maksettavan kuljetustuen tasoa alennettaisiin nykyisestään 60 prosentilla pienille ja keskisuurille yrityksille maksettavan kuljetustuen tason jäädessä ennalleen.

Hakemuskausittain maksettavan kuljetustuen vähimmäismäärä ehdotetaan otettavaksi käyttöön tarpeettoman pienten hakemusten määrän vähentämiseksi osana hallinnon rationalisointitoimenpiteitä. Samalla luovuttaisiin kuljetusmaksujen yhteismäärää koskevasta rajoituksesta.

Esitys liittyy valtion vuoden 1995 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää lakiehdotusta tarpeellisena ja puoltaa sen hyväksymistä sellaisenaan.

Valiokunta ehdottaa kunnioittaen,

että lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomana.

Helsingissä 21 päivänä lokakuuta 1994

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Saapunki, varapuheenjohtaja Kasurinen, jäsenet Antvuori, Hassi, Lahikainen, M. Laukkanen, Mölsä, Rau-

ramo, Renlund, Rossi, Rönnholm, Suhonen, Tennilä ja Vehkaoja sekä varajäsenet Heikkinen ja Lahtinen.

Vastalause

Kuljetustukilain heikennysestystä hallitus perustelee esityksessään sillä, että ”Euroopan unionin (EU) kanssa käydyissä neuvotteluissa on tullut esiin tarve kuljetustukijärjestelmän tarkistamiseksi mahdollisen jäsenyyden toteuduttua”.

EU:n taholta tuleva paine nousee EU:n ideologiasta, markkinaliberalismista, joka ei salli yritysten toimintaan puuttumista sen enempää rajoituksin kuin tukienkaan muodossa.

EU-sopeuttaminen aiotaan toteuttaa kahdes-

sa vaiheessa. Kuljetustukirahoja esitetään supistettavaksi nyt 60 miljoonaa markkaa vuodessa ja lopullinen kuljetustukilain kokonaisuudistaminen EU-käytännön mukaiseksi on hallituksen esityksen perustelujen mukaan ”tarkoitus toteuttaa seuraavan kahden vuoden kuluttua”.

En voi hyväksyä hallituksen esitystä enkä sen perusteluja. Meillä on tarpeemme pitää kiinni juuri siten rakennetusta kuljetustukijärjestelmästä, joka meillä on ollut käytössä. EU:n kantojen ennakoiva, kiirehtivä huomioiminen on minusta pahanlaatuista euronöyristelyä.

Kuljetustuen tarkoituksena on ollut saattaa maan eri osissa toimivat yritykset ”samalle viivalle” tasaamalla kuljetuskustannuksissa olevia eroja. Kuljetustukijärjestelmä onkin toiminut

hyvin, se on myötävaikuttanut siihen, että tuotantotoimintaa on syntynyt myös kehitysalueille raaka-ainelähteiden lähelle.

Jos kuljetustuesta leikataan hallituksen esityksen mukaisesti 60 % isompien yritysten saamasta tuesta, kuljetustuen merkitys esimerkiksi Lapin läänin kannalta romahtaa jo nyt. Vähenisiväthän Lapin lääniin tulleet kuljetustukirahat yli puolet. Kun päämarkkinoihin nähden kaukaisin alue menettäisi eniten, kuljetustuen koko alkuperäinen idea häipyisi täysin.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

Laki

kuljetusten alueellisesta tukemisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuljetusten alueellisesta tukemisestä 18 päivänä joulukuuta 1981 annetun lain (954/81) 7 §:n 2 momentti, 15 §:n 2 momentti ja 20 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 7 §:n 2 momentti 15 päivänä joulukuuta 1989 annetussa laissa (1111/89) sekä 15 §:n 2 momentti ja 20 §:n 2 momentti 10 päivänä joulukuuta 1993 annetussa laissa (1137/93) (*poist.*), seuraavasti:

7 §
 (Kuten valiokunnan mietinnössä)

12 a §
 (*Poist.*)

15 ja 20 §
 (Kuten valiokunnan mietinnössä)

Voimaantulosäännös
 (Kuten valiokunnan mietinnössä)

Helsingissä 21 päivänä lokakuuta 1994

Esko-Juhani Tennilä